

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นการศึกษาแบบผสม โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ พระสงฆ์ที่จำพรรษาในวัดที่เป็นสำนักปฏิบัติธรรมในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 160 รูป (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาญจนบุรี, 2556, หน้า 2)

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

2.1 กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ คือ พระสงฆ์ที่จำพรรษาในวัดที่เป็นสำนักปฏิบัติธรรมในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 132 รูป โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

2.2 ผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลหลักการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ พระสงฆ์ที่จำพรรษาในวัดที่เป็นสำนักปฏิบัติธรรมในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 7 รูป โดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 แบบ ดังนี้

1) แบบสอบถาม เกี่ยวกับคุณภาพสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คุณภาพของสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) แบบสัมภาษณ์ประกอบการสนทนา เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยศึกษากับผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาทฤษฎีแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 2 ประมวลแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในขั้นตอนที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 3 นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขและปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตและรูปแบบให้สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 2 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ว่าแต่ละข้อตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป ได้ค่าความเที่ยงตรงทุกข้อเท่ากับ 1

ขั้นตอนที่ 5 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบกับพระสงฆ์ในสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รวมทั้งสิ้น 30 คน คำนวณความเชื่อมั่นรวมด้วยวิธีการของคอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.963

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขไปรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม และวิธีการเก็บข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายบุคคล ตลอดจนการรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

1.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจความสมบูรณ์ และนับจำนวนแบบสอบถามให้ครบตามที่ต้องการ ถ้าพบว่าแบบสอบถามชุดใดผู้ตอบแบบสอบถามทำไม่ครบทุกข้อ ก็จะทำการเก็บเพิ่มเติม เมื่อได้ข้อมูลครบ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ประกอบการสนทนากลุ่ม

2.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเข้าร่วมสนทนากลุ่ม

2.2 ขอความร่วมมือจากผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยอธิบายและชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม และดำเนินการสนทนา ตลอดจนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. คุณภาพสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ แปลความหมายโดยใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย โดยใช้ช่วงของค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.50 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสำนักปฏิบัติธรรมของวัดในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี